

optima legum interpret; » cap. VIII. de *Consuetud.*

Dices capitulum generale Mechliniense ordinis nostri declarasse, quod privilegium benedicendi paramenta nobis concessum, tantum intelligatur de paramentis nostrorum, non item aliarum Ecclesiarum; rationem addit: « Sic enim (inquit) concessum fuit per summum Pontificem; » puta, Leonem X. Ergo saltem superiores nostri ordinis non possunt benedicere aliena paramenta. Resp. concesso ant. negando conseq., quia ex hoc solum habetur, quod id non possimus vi privilegii nobis a Leone X concessi, uti patet ex subijuncta ratione; « Sic enim per Pontificem concessum est; » non item, quod id non possimus vi privilegii, pro benedicendis alienis paramentis expresse aliis concessi, quo per communicationem gaudemus.

Infertur, tuto pergere posse superiores nostros in consuetudine ab antiquo jam huc usque in aliquibus, praesertim nostra provincia, practicata benedicendi paramenta omnia, etiam aliena, et alia, ubi unctio chrismatis non intervenit.

53. *Paramenta quando execrentur, ac nova benedictione indigeant?* — Resp. IV. Paramenta ecclesiastica benedicta execrantur, seu benedictionem amittunt, ita ut de novo benedici debeant, quando vel amittunt figuram priorem, in qua benedicta fuere, aut quando ita notabiliter lacerantur, aut immutantur, ut reddantur inhabilia ad usum, ad quem fuere destinata, Barbosa, cit. allegat. 27, n. 45; Sylvester, *7. Benedictio.* n. 6; Pelliz. ubi supra, n. 117, et communis aliorum, arg. c. *Quod in dubiis.* 3. et c. 6. h. t. Hinc si ex stola fiat manipulus, vel ex corporali purificatorium, ex casula, stola, etc. debent de novo benedici, cum non habeant priorem formam, et quodvis paramentum in sua forma, quae dat esse rei, habeat specialem benedictionem. Doctores citati. Pariter si alba perdat manicam, aut ita laceretur, ut non possit sacerdos ea uti, ad celebrandum v. g. nova benedictione opus est. Non item, si successive lacerata, successive reficiantur, etsi petia aliqua nova assuantur; quia tunc « accessorium sequitur naturam principalis, c. 42. de *Reg. jur.* in 6. et magnis dignum trahit ad se minus dignum. » Pariter non execrantur per lotionem, uti omnes fatentur.

54. *Potestas benedicendi paramenta non po-*

test acquiri consuetudine, nec ab episcopis aliis committi. — Queritur V. An ab episcopo aliis committi, vel consuetudine acquiri possit potestas benedicendi paramenta? Resp. ad utrumque negative, Barbosa loc. cit. allegat. 27, n. 42; Ugolin. de *Potestat. episc.* cap. XXXII, n. 4; Possev. de *Offic. curat.* cap. II, n. 37, ubi allegat super hoc responsum congregationis sacrorum rituum, et communis aliorum. Ratio est, quia praefata benedicere pertinet ad potestatem ordinis episcopalis, prout cum communi aliorum docet Roderiquez, loc. cit. a. 1. communem; Sylvester, *Benedictio*, n. 3. ubi etiam de communi testatur, et alii; cum in iis benedicendis servetur forma, ab ipsa Ecclesia praescripta: quae autem sunt ordinis episcopalis, nec ab episcopo, aliis non episcopis delegari possunt, c. *Aqua.* 9. h. t. nec consuetudine acquiri, per dicta n. 34. Accedit « consuetudo optima legum interpret, » c. 8. de *Consuet.* et L. 37. ff. de *Legib.* (ADNOTATIO XXXIX.)

55. *Tangere vasa et paramenta, quibus et quomodo prohibetur?* — Queritur VI. Incidentaliter, quid juris de tactu, lotionem, et refectione vasorum, et paramentorum sacrorum? Resp. I. Vasa sacra, v. g. calicem, patenam, corporale, ciborium, etc. dum actu continent corpus, et sanguinem Jesu Christi, sine peccato mortali nemo praeter sacerdotem, vel diaconum tangere potest. Layman, lib. V, tract. V, cap. vi, n. 18. et alii, arg. can. *Non oportet.* 26. dist. 23. et can. *In sancta hac.* 41. et seq. de *Consecrat.* dist. 1. Si vero vacua sunt, aut Corpus Christi actu non continent (quod idem dic de aliis sacro chrismate unctis, ut altari, cereis, agnis, etc.) mortale non erit illa tangere, si scandalum abest, Layman, loc. cit. n. 19. Sanchez, lib. II, cap. XLIII, n. 27. bene tamen veniale, si id absque legitima causa fiat; communis, arg. cit. can. *In sancta hac.* 41. et can. *Vestimenta.* 42. de *Consecrat.* dist. 1. ubi universaliter statuitur, « quod non ab aliis debeat contingi aut ferri, nisi a sacratis hominibus, ne ultio, qua Balthassar regem percussit, super haec transredientes, et talia praesumentes veniat, et corruere eos faciat ad ima. » Concordat cit. can. *Non oportet.* 26. et 30. et can. *Non liceat.* 31. dist. 23.

56. Resp. II. Alia paramenta ecclesiastica benedicta (quae Corpus Christi immediate non contingunt, nec chrismate ungentur) cum reverentia tangere, praesertim ex causa

rationabili quivis potest; Layman, loc. cit. n. 20. et alii. Ratio est consuetudo universaliter vicens, quae vel interpretatur canones citatos, quod sint intelligendi de paramentis positus in praecedenti conclusione, cum ipsa sit « optima legum interpret: » vel eisdem derogavit quoad haec paramenta, arg. c. fin. de *Consuetud.*, dummodo non adhibeantur ad profanos usus, sed, si fors ad usum non amplius sint habilia, igni tradantur, prout statuitur can. *Altaris.* 39. de *Consecrat.* dist. 1.

57. *Lavari et refici quomodo debeant vasa, et paramenta sacra?* — Resp. III. Paramenta ecclesiastica, quae immediate Corpus Christi contingunt, v. g. corporale, purificatorium, si lotionem, aut refectionem indigent, debent prius lavari a presbytero, vel diacono, in munda pelvi ad hoc praeparata, et aqua lotionis in sacrarium fundi, Sylvester *7. Corporalia*; Layman, loc. cit. n. 19. cum communi, textu claro can. *Nemo.* 40. de *Consecrat.* dist. 1. Ratio ibidem subjungitur, « ne forte Dominici Corporis pulvis male decidat. » Dicitur notanter prius, quia postquam a sacerdote aut diacono jam lota sunt, aliis etiam mulieribus praesertim sacratis, id est monialibus ulterius, et exactius lavanda aut reficienda tradi bene possunt, eo quod juxta citatos, et alios doctores, dictus canon de prima lotionem intelligi debeat, teste consuetudine, « quae est optima legum interpret. » Porro possunt corporalia, et purificatoria a laicis personis sic lota cum reverentia tangi, donec denuo ad sacrificium applicentur. Item sicut foeminae corporalia reficienda, ita aurifabro calices restaurandi tradi possunt.

58. Resp. IV. Paramenta ecclesiastica benedicta, quae Corpus Christi immediate non tangunt, a quovis lavari, et refici possunt. Patet per dicta num. 56. (ADNOTATIO XL.)

TITULUS XLI.

De celebratione Missae, sacramento Eucharistiae, et divinis officiis.

1. *Ratio continuationis.* — Palam est, consecrationem ecclesiarum et altarium eo principaliter dirigi, ut ibidem digne celebrentur Missae, sacramentum conficiatur Eucharistiae, laudesque divinae rite persolvantur: recto

proin ordine praecedentem praesens sequitur titulus. Verum quia tam de celebratione Missarum, quam Eucharistiae sacramento, et Horis canonicis (quae veniunt nomine divinorum officiorum) theologi tam morales, quam scholastici passim et exacte tractant (quod idem etiam in *Theologia nostra morali* tract. XIV, disp. 4 et 5. item tract. VI, dist. 1, facere sumus conati) ideo morem aliorum canonistarum sequentes, paucis hunc titulum expediemus, ponendo solum aliqua quae sita pro foro canonico magis facientia circa celebrationem Missae.

2. *Missae non nisi in locis sacris legi possunt.* — Queritur I. Ubinam seu quo in loco Missae celebrari possint, ac debeant? praesertim, an in domibus saecularibus, ac oratoriis privatis celebrari valeant? Resp. I. Loquendo de jure communi, ordinarie non nisi in ecclesiis, vel locis consecratis, aut saltem legitima auctoritate benedictis, et ad cultum divinum deputatis licite celebrari possunt Missae. Communis ac certa, quod etiam in nostra *Theologia morali*, tract. XIV, dist. 5, q. 10, num. 115, docuimus. Patet conclusio manifeste ex can. 1. de *Consecrat.* dist. 1, ibi: « Missarum celebrationes non alibi, quam in sacratis Domino locis absque magna necessitate fieri debere, liquet omnibus, » can. *Sicut.* 11, de *Consecrat.* dist. 1, ibi: « Nec in aliis, quam Domino sacratis locis, id est, in tabernaculis, divinis precibus a Pontificibus delibutis, Missas cantare, aut sacrificia offerre licet, nisi summa coegerit necessitas, » can. *Missarum.* 12. Concordat can. 14, can. 15 et can. 25 de *Consecrat.* dist. 1, et concilium Tridentinum, sess. 22, in *Decreto de Observandis in celebratione Missae*, ibi: « Neve patiantur (episcopi) privatis in domibus, atque omnino extra ecclesiam, et ad divinum tantum cultum dedicata oratoria, ab eisdem ordinariis designanda, et visitanda, sanctum hoc sacrificium a saecularibus, aut regularibus quibuscunque peragi, etc. Non obstantibus privilegiis, exemptionibus, appellationibus, ac consuetudinibus quibuscunque. » Confirmatur ex novissimo decreto Clementis XI. infra n. 5. per extensum ponendo, ubi etiam ratio statim ab initio habetur illis verbis: « Quoniam sancta sancte tractanda, ac praesertim tremendum incruenti Sacrificii mysterium, quod omni Religionis cultu, ac reverentia est peragendum. »

3. *Regulariter loquendo non potest Episco-*

pus concedere. quod missæ celebrentur in loco non sacro. — Resp. II. Regulariter loquendo, episcopus nec aliis facultatem celebrandi concedere, nec ipse legere potest Missam (extra palatium suum) in domibus, aut aliis locis non consecratis, aut non benedictis, atque auctoritate legitima ad cultum divinum deputatis. Diana, p. IX, tract. I. de Orator. privat. resolut. 42, ubi plura decreta et declarationes affert. Barbosa in concil. Trident. sess. 22, in Decreto de Observ. et vitand. in celebrat. Missæ. Navarrus in Manual., cap. xxv, num. 81. Gutierrez, lib. I, Can. quæst., cap. xxx, num. 24, et seq. ubi etiam affert declarationem cardinalium dicentem, quod episcopi nequeant dare licentiam celebrandi in locis non consecratis, aut non benedictis, atque auctoritate legitima ad divinum cultum deputatis: de simili declaratione etiam testatur, atque conclusionem tenet Azorius part. I, lib. X, cap. xxvi, c. 3. et alii communiter. Probatum conclusio ex sacris canonibus, et concilio Tridentino supra num. 2, citatis, præsertim vero can. Sicut 11. de Consecrat. dist. 1, ubi ad finem expresse dicitur: « In domibus ac episcopis, sive presbyteris oblationes (Eucharistiæ videlicet, ut habet ibidem Glossa) celebrari nullatenus licet. » Ad quæ jura episcopus omnino tenetur, nec in iis secum ipso, aut cum aliis dispensare potest; cum nequeat inferior in lege superioris dispensare, arg. Clem. Ne Romani. de Election.

4. Nec obstat can. Missarum de Consecrat. dist. 1, ibi: « Missarum solemnia non ubique, sed in locis ab Episcopo consecratis, vel N. B. ubi ipse permiserit, celebranda esse censemus, » ergo ipso permittente ubi vis licebit; quod idem colligitur ex can. Hic ergo. eod. dist. 1, ibi: « Nisi in locis, ubi proprius episcopus jusserit. » Resp. enim I. Hos canones solum velle, posse celebrari in locis non consecratis, ubi episcopus jusserit, aut permiserit, deputando nempe locum ad cultum divinum, aut eundem saltem benedicendo, aut ob casum urgentis necessitatis, juxta dicenda infra num. 12 et seqq. Non item, ubi ipse pro libitu permiserit: cum in hoc sensu canones isti manifeste contradicerent can. Sicut 11, eod. dist. 1, quam contradictionem evitare pro possibili oportet, arg. c. Cum expediat, 29. de Election. in 6. Resp. II. Dato, non concessio, quod olim jure antiquo per citatum canonem Missarum habuerint episcopi liberam fa-

cultatem permittendi celebrationem in quovis loco, prout nonnulli canonistæ volunt, tamen hæc facultas eisdem ablata est per concilium Tridentinum cit. sess. 22 in Decreto de Observ. et vitand., etc. ita ut post concilium solus Papa concedere possit licentiam celebrandi in domibus privatis, aut aliis locis non sacratibus, vel saltem ab Episcopo benedictis, aut auctoritate legitima ad solum cultum divinum deputatis; prout testantibus doctoribus citatis sæpius declaravit Sacra cardinalium concilii Tridentini interpretum.

Confirmatur primo ex novissimo decreto Pauli V. et Urbani VIII. (de quo testatur Diada, loc. cit. Portel. in Respons. Regul. tom. I. p. III, casu. 20, n. 1 et alii) vi cujus adempta est episcopis omnis potestas concedendi licentiam celebrandi in domibus aut locis non sacratibus. Nec amplius quidpiam facit pro episcopis aliud decretum dicti Pauli V, 1618, die 30 julii editum, vi cujus episcopi saltem ut delegati apostolici possunt præfatam licentiam concedere, si quinque conditiones observentur; videlicet I. ut non nisi nobilibus, senio, aut infirmitate impeditis, durante impedimento concedatur; II. et eorum necessariis ministris; III. una tantum Missa in die; IV. ut excipiantur Festa solemnia; V. ut sit tantum in uno oratorio unius domus, et solum ad sex annos concedatur. Nam hoc decretum est revocatum, et quævis potestas concedendi licentiam celebrandi Missam Papæ soli reservata fuit per subsequens decretum Urbani VIII ut citati doctores observant.

Confirmatur secundo, et penitus certa redditur Conclusio numer. 3 posita, ac responsio modo data, ex novissimo decreto S. D. N. Clementis XI, papæ modernæ sanctissime regnantis, cujus tenorem habes infra n. seq.

5. Regulares vi privilegii non amplius possunt celebrare super altari portatili in locis non sacris, aut non benedictis. — Resp. III. Quamvis olim ex specialibus privilegiis Papæ, etiam in Corpore juris clausis, Fratres Prædicatores, et Minores, et per consequens etiam alii regulares communicationem privilegiorum cum eis habentes, potuerint, etiam sine licentia episcopi in quovis etiam non consecrato, nec benedicto loco, atque adeo in domibus privatis celebrare Missam super altari portatili, uti manifeste patet ex c. In his. 30, de Privileg. et aliis privilegiis successive concessis; atque plures doctores,

ut Brugnoli, Sannig, h. t. cap. iv, num. 6; Diana, part. IV, tract. IV, Miscel. resolut. 106, et alii, docuerunt, privilegium hoc non fuisse revocatum a concilio Tridentino, eo quod reperitur in Corpore juris clausum, tamen hodie certum ac indubitatum est, quod penitus nullus regularis, quisquis ille sit, possit amplius celebrare in aliquo loco non consecrato, aut benedicto, vel saltem auctoritate legitima ad cultum divinum deputato, non obstante quocunque eorum privilegio ante concilium Tridentinum concessio, etiam in Corpore juris clauso, utpote per idem concilium Tridentinum revocato. Hanc conclusionem licet antehac jam multi tenuerint doctores, ut hodie tamen omnes tenere debent, ob novissimum decretum S. D. N. Clementis XI, quod integrum hic apponere utile et necessarium duxi ad tollendam omnem controversiam et evitanda multa absurda, ac irreverentias circa tremendum Missæ sacrificium.

Decretum Clementis XI. De celebratione in oratoriiis privatis.

« Quoniam Sancta sancte tractanda sunt, ac præsertim tremendum incruenti sacrificii mysterium, quod omni religionis cultu, et veneratione peragendum est; propterea super observandis, et evitanda in celebratione Missarum in sacrosanctis œcumenicis conciliis ac præsertim Tridentino sub cap. unico sess. 22. inter cætera statutum est, ut tantum sacrificium solummodo in Ecclesiis, aut oratoriis divino tantum cultui dicatis celebraretur, præcipiendo episcopis, et locorum ordinariis, ne privatis in domibus, atque omnino extra Ecclesiam peragi paterentur, Ac subinde sacra Congregatio eminentissimorum, et reverendissimorum S. R. E. cardinalium ipsius concilii Tridentini executioni, et interpretationi præpositorum sæpe sæpius per opportuna decreta obrepentes abusus eliminavit. Modernis tamen temporibus innotuit sanctissimo Domino Nostro, quod nonnulli episcopi, sub prætextu privilegiorum, capellis episcopalibus competentium, et complures regulares, sub prætextu privilegiorum, quæ ipsis a sancta Sede indulta noscuntur, per hujusmodi privilegiorum dilationem, seu potius excessum et abusum, in nonnullis diœcesibus, præsertim regni Neapolitani, ac in ipsa Neapolis civitate, ea sibi licere putant, quæ permissa

non sunt, quin imo prohibita: Siquidem nonnulli episcopi etiam in aliena diœcesi, et extra domum propriæ habitationis in privatis laicorum domibus erigi faciunt altare, ibique per unum, aut plures ex suis capellanis, vivificam Christi Hostiam immolare; regulares vero in quibusdam magnatum, seu aliarum nobilium personarum privatis oratoriis, quæ certis quandoque ex causis a sancta Sede apostolica concedi solent, celebrare audent, vel plures Missas quam in ipsis celebrare sit indultum, vel absque præsentia personarum, quarum contemplatione gratiosa concessio emanavit, vel extra debitas horas et post meridiem, vel illis etiam diebus, quibus per constitutiones diœcesanas, aut etiam per decreta sacre congregationis concilii celebrari prohibetur, aut quæ in ipsismet indultis apostolicis excipiuntur, quominus in iis celebrari possit, aut etiam altari portatili uti non verentur, in sanctarum sanctionum contemptum, ac sancti Sacrificii irreverentiam.

« Quamobrem ad abusus hujusmodi eliminandos, et ad instaurandam venerationem tremendo Mysterio debitam, idem sanctissimus Dominus Noster ex unanimo voto S. R. E. cardinalium concilii Tridentini interpretum, inhærendo declarationibus alias hæc de re editis, expresse declarat, episcopis, et his majoribus prælatis, etiamsi cardinalatus dignitate fulgentibus, neque sub prætextu privilegii clausi in Corpore juris, neque alio quocunque titulo, ullo modo licere extra domum propriæ habitationis in domibus laicis, etiam in propria diœcesi, quod fortius intelligitur in aliena, etiamsi diœcesani consensus adhiberetur, erigere altare, ibique sacrosanctum Missæ sacrificium celebrare, seu celebrari facere, ac pari modo in oratoriis privatis, quæ per sanctam Sedem concessa fuerint, non licere regularibus cujusvis ordinis, aut instituti, seu congregationis, etiam Societatis Jesu, aut etiam cujuscunque ordinis militaris, etiam sancti Joannis Hierosolymitani, aut aliis quibuscunque sacerdotibus, etiamsi essent episcopi, in iis celebrare in diebus Paschatis sanctissimæ resurrectionis, Pentecostes, Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi, aliisque anni festis solemnioribus, ac diebus in indulto exceptis. In reliquis vero die prædictis regularibus, sacerdotibus quibuscunque, etiam episcopis, in privatis oratoriis celebrare non licere, ubi etiam unica Missa, quæ in indulto con-

ceditur, celebrata fuerit, super quo celebraturus teneatur diligenter inquirere, et de eo se optime informare; Atque illa etiam in casibus permissis celebrari nequeat post meridiem, demandando propterea ulterius, ac declarando in omnibus hujusmodi casibus, personas quascunque dictas Missas audientes nullatenus Ecclesiæ præcepto satisfacere. Quo vero ad altare portatile iterum inhærendo declarationibus supra dictis, censuit licentias, seu privilegia concessa nonnullis regularibus in cap. *in his de Privil.* et per aliquos summos Pontifices aliis regularibus communicata, utendi dicto altari portatili, in eoque celebrandi absque ordinario licentia in locis, in quibus degunt, omnino revocata esse, per idem sacrum concilium, et propterea eosdem regulares prohibendos, ne illis ut utantur, ac mandandum, prout præsentis decreti tenore mandat episcopis, aliisque ordinariis locorum, ut contra quoscunque controveientes, quamvis regulares, procedant etiam tanquam Sedis apostolicæ delegati, ad pœnas præscriptas per idem sacrum concilium in dicto decreto, sess. 22. usque ad censuras latæ sententiæ, tributa etiam eisdem facultate per hoc decretum, ita procedendi perinde ac si per sanctam Sedem specialiter concessa fuisset. Et ita sanctitas Sua declarat, et servari mandat. Romæ hac die 15 decembris 1703.

« B. Card. Panciaticus præf.

« Jo. Dominicus Thomatus episcopus Cyrenen.

« S. C. C. Secr.

« Die 27 mense januarii 1704. Supra dictum decretum affixum, et publicatum fuit in monte citatorio Curie Innocentianæ, ac aliis locis solitis, et consuetis per me Nicolaum Vasellum sanctissimi D. N. Papæ curs.

« Pro D. Mag. Curs. Thomas Orlandus Ap. curs. Romæ, typis reverendæ Cameræ apostolicæ,

« M. DCCIV. »

6. *Revocata sunt privilegia episcoporum, et regularium.* — Ex hoc decreto certum et manifestum est I, « quod nec ipsi episcopi, nec majores prælati prætextu alicujus privilegii in *Corpore juris* clausi (consequenter nil amplius juvat can. *Missarum, de Consecrat.* dist. 1. et alii canones forsitan alios episcopis favorabiles) neque alio quocunque titulo possint extra domum propriæ habitationis (bene vero in hac a sensu contrario)

in domibus laicis etiam in propria diœcesi, quod fortius intelligitur in aliena, etiam si diœcesani consensus accesserit (ecce! episcopus nec episcopo, multo minus alteri v. g. nobili potest concedere celebrandi Missam in domo laici) sacrosanctum Missæ sacrificium celebrare, seu celebrari facere; id est, concedere, ut alii legant: » ita enim sonant verba decreti, consequenter certa est conclusio n. 3. posita. (ADNOTATIO XLI.)

7. Certum est II, quod a concilio Tridentino; sess. 22. in *Decreto de Observ. et vitand.* omnia privilegia etiam in *Corpore juris* c. *In his de Privileg.* clausa, regularibus olim concessa, celebrandi ubivis in altari portatili, sint revocata, sicque totum et unicum adhuc quorundam fundamentum in privilegio, in *Corpore juris* clauso, positum, gaudendi adhuc facultate præfata, sit sublatum, consequenter in nulla amplius domo, aut alio loco non consecrato, vel saltem benedicto, aut auctoritate legitima ad cultum divinum deputato celebrare valeant: nisi adsit specialis concessio, aut novum privilegium Papæ; sic enim expresse declaravit Papa in præfato decreto, dum « inhærendo declarationibus supra dictis, censuit, etiam licentias seu privilegia concessa nonnullis regularibus, in c. *In his de Privileg.* et per aliquos summos Pontifices aliis regularibus communicata, utendi altari portatili, in eoque celebrandi in locis, in quibus degunt, omnino revocatum esse per idem sacrum concilium Tridentinum. » Et hinc summa reverentia, et humillima subjectione erga Sedem apostolicam his conformiter correctum volumus, quod lib. I, tit. XXXI, de *Offic. ordinar.* n. 137. diximus.

8. *Episcopus cohibere debet regulares missam in loco non sacro celebrantes: solvuntur objectiones.* — Certum est III, Episcopos non tantum posse, sed et debere regularibus omnibus prohibere et mandare, ne præfato privilegio amplius utantur: item posse et debere « contra quoscunque (etiam exemptos) contravenientes regulares » procedere tanquam Sedis apostolicæ delegatos, pœnasque a concilio Tridentino, sess. 22. loc. cit. specificatas infligere, ita enim in memorato decreto prope finem non tantum declarat, sed ut fiat, mandat. Reliqua in decreto contenta dabit considerata lectio.

9. Objicies I. De allegato n. 5, decreto authentice, et legitime non constare, conse-

quenter per illud neminem obligari. Resp. vel maxime de eo legitime constare: enim vero pro auctoritate et majori fide hujus decreti lectorem informare juvat, quod dictum decretum per ipsam sacram congregationem transmissum sit ad archiepiscopum Salisburgensem, et ab hoc, ex officio communicatum omnibus sub archiepiscopatu existentibus reverendissimis suffraganeis, ac in specie nostro reverendissimo ac celsissimo S. R. I. principi, et episcopo Frisingensi, de facto feliciter regnanti, unde allegatam copiam habemus.

10. Objicies II. Etsi de eo authentice constet, tamen regulares ad id non obligari, quia sufficienter non videtur, promulgatum. Resp. I. Dato non concessio, quod omnino non fuisset promulgatum, tamen obligaret, eo quod potissimum in cardinalium declaratione concilii Tridentini consistat, cujusmodi declarationes promulgari non solent, sed etiam absque promulgatione obligant (dummodo aliunde de eis sufficienter constet) cum non faciant legem novam, sed insint legi ab initio positæ, quæ jam est promulgata, uti diximus in proœmio § 8. Resp. II, omnino etiam sufficienter censeri debere promulgatum, ex eo, quod non tantum, Romæ in locis consuetis, sed etiam a reverendissimis ordinariis sit promulgatum; uti constat ex iis, quæ de promulgatione supra lib. I. tit. II. de *Constit.* § 5 diximus: Quamvis haud dubie melius foret, si reverendissimi ordinarii illud etiam regularibus communicarent et promulgarent, eisque virtute hujus decreti mandarent, ne amplius in ulla domo sæcularium, vel privatis sæcularium oratoriis non consecratis, nec benedictis celebrent, prout mandare revera tenentur, cum hoc ordinariis in præfato decreto Papa ipsemet præcipiat.

11. Objicies III, hoc decretum nec ab episcopis, nec ab aliis esse usu receptum, nec forsitan recipiendum fore in futurum; ergo non obligat. Resp. I. negando ant. cum pluribus in locis ei conformiter procedatur. Resp. II, non esse in potestate reverendissimorum ordinariorum, vel aliorum, constitutiones ac decreta pontificia non recipere; cum omnes teneantur legem justam accipere, ita ut sine justa causa eam non accipientes graviter peccent, et peccatum tandiu continent, donec debito tempore rationabilis et legitima in contrarium de

novo inducatur consuetudo, prout hodie indubitate constat ex decreto Alexandri VII, contrariam doctrinam damnantis; et dictum est in *Theologia nostra Morali*, tract. II, dist. 1, q. 4. de *Acceptatione legum* qualis consuetudo post decretum introducta, nec habetur, nec haberi potest, saltem de facto ob defectum temporis requisiti; cum decretum novissime sit emanatum, prout liquet ex dato, accedit quod, ut supra diximus, præfatum decretum potissimum consistat in declaratione concilii Tridentini, quod quia receptum est, hoc ipso recepta censetur declaratio illius, utpote eidem insistens, prout amplius dicitur infra.

12. *Urgente necessitate potest quis in loco non sacro celebrare.* — Resp. III. Præfatis non obstantibus possunt non tantum episcopi, sed etiam alii tam sæculares, quam regulares sacerdotes celebrare in locis non consecratis, nec benedictis casu quo magna urgeat necessitas. Layman, lib. V, tract. V, n. 3; Diana, part. IX, tract. I, de *Oratoriis privat.* resolut. 43; Navarrus, in *Manual.* cap. xxv. n. 84; Azorius, tom. I, lib. XVIII, cap. xxvi, q. 2; Sa. *Missæ*. n. 20. et communis aliorum, arg. c. i. de *Consecrat.* dist. 1. ibi: « Missarum celebrationes non alibi, quam in sacratis Domino locis NB. absque magna necessitate fieri debere, liquet omnibus; » ergo urgente magna necessitate licet. Idem habetur can. *Sicut. 11. de Consecrat.* dist. 1. ibi: « Non in aliis, quam in Domino sacratis locis Missas offerre licet, nisi summa coegerit necessitas. » Ratio ibidem subjungitur: « Quoniam necessitas legem non habet; et quod non est licitum in lege, necessitas facit licitum, » c. *Quod non. de Reg. jur.* Hinc casum summæ necessitatis non comprehendit concilium Tridentinum sess. 22. loc. cit. nec declarationes ejusdem, prout ob rationem dictam communiter tenent doctores.

13. *Quæ sint tales necessitates?* — Inferitur proin, quod tempore pestis, belli, persecutionum, etc. ubi absque periculo mortis, aut alterius gravis mali in sacratis locis celebrari nequit, sacrificium Missæ etiam in locis ac domibus privatis offerri licite possit; prout etiam teste Baronio ad annum Christi 303. n. 39. eo tempore in domibus privatis, quin et in carceribus, sacerdotes Missam celebrabant. Rursus magna necessitas adesse censetur ad hoc, ut in loco non sacro, vel benedicto celebrari valeant Missæ in altari